

AKTUALNOŚCI	4
Katarzyna Kryszczuk-Mańkowska	
<i>O podręcznikach i nie tylko</i>	4
Sławomir Iwasiów	
<i>Szelest cyfrowych kartek</i>	7
WYWIAD	8
Sławomir Iwasiów	
<i>„Dobry etnolog potrafi słuchać”</i>	
Rozmowa z Piotrem Malińskim	8
REFLEKSJE	12
Małgorzata Świątek	
<i>Kryzys u źródeł</i>	12
Robert Jurszo	
<i>Poza zrównoważony rozwój</i>	18
Barbara Pietrzak	
<i>Spoiwo</i>	21
Piotr Maliński	
<i>Pływająca Stacja Badawcza</i>	24
Łukasz Sługocki	
<i>Dlaczego zooplankton jest ważny</i>	27
Ewa Narożniak	
<i>Warto uczyć o wodzie</i>	30
Artur Węgrzyński, Magdalena Bihun,	
Bożena Białecka	
<i>Dotknąć przyrody</i>	32
Renata Wiśniewska	
<i>Bądźmy przyjaciółmi przyrody</i>	34
Grzegorz Błahut	
<i>Rzeka życia</i>	39
Katarzyna Wiercioch	
<i>Naturalne korzyści</i>	42
Patrycja Romanowska-Puczko	
<i>Potrzebujemy jej do życia</i>	44
Sylvia Gwardys-Szczęśna	
<i>Pedagogika Celestyna Freineta</i>	46
Mirosław Krężel	
<i>Wspomaganie rozwoju „uczącej się szkoły”</i>	50
Edyta Wach	
<i>Szkoła gotowania</i>	52
SZTUKA MIASTA	54
Mariola Badowska	
<i>Miasto, sztuka, pamięć</i>	54
ENCYKLOPEDIA MATURZYSTY	57
Barbara Maria Kownacka	
<i>Fikcja</i>	57
WARTO PRZECZYTAĆ	61
Marta Wylegała	
<i>Poukładany chaos</i>	61
Sławomir Iwasiów	
<i>Kultura jako żywy organizm</i>	62
CIERNIE I GŁOGI	64
FELIETON	65
Grażyna Dokurno	
<i>Wolność</i>	65
Sławomir Osiński	
<i>Czyszczenie basenu</i>	66
W IPN-ie	68
Grzegorz Czapski	
<i>Ruch „Wolność i Pokój”</i>	68
W ZCDN-ie	69
Piotr Lachowicz	
<i>Woda w życiu człowieka</i>	69
ROZMAITOŚCI	70
Jadwiga Klimowicz	
<i>Transgraniczny projekt</i>	70

Właśnie podczas wypraw naukowych do Sudanu i Egiptu zacząłem zwracać większą uwagę na kulturotwórczą rolę wody. W tym czasie sporo podróżowałem po różnych pustyniach – Nubijskiej, Libijskiej, Zachodniej, Bajudzie – lecz w końcu zawsze musiałem wrócić nad Nil. I właśnie te powroty uświadomiły mi, że starożytne cywilizacje nieprzypadkowo powstały nad wspomnianą rzeką. Człowiek, aby przetrwać, potrzebuje wody. Tak więc kwestia dostępu do niej jest w pewnym sensie kluczowa – to ona kształtuje kulturę i organizację życia społecznego.

„Dobry etnolog potrafi słuchać” (s. 8)

O tym, że przyroda na świecie ma się coraz gorzej, nie trzeba nikogo przekonywać. Od kilkudziesięciu lat teoretycy kultury przekonują nas, że takie zjawiska, jak: spadek bioróżnorodności, ubytek lasów (również tych tropikalnych, zwanych „płucami świata”), czy zanieczyszczenia atmosfery są zaledwie symptomami pewnego problemu, który – na swoim najbardziej podstawowym poziomie – ma charakter kulturowy. Jest więc coś takiego w naszej kulturze, co sprawia, że nie licujemy z dobrostanem natury.

Poza zrównoważony rozwój (s. 18)

Teoria ewolucji i zakorzeniona wprost w niej biologia-ewolucyjna świetnie ukazują, czym są teoria naukowa i naukowe poznanie świata. Teoria ewolucji jest jedną z najważniejszych współczesnych koncepcji naukowych i jednocześnie została sformułowana w sposób umożliwiający jej zrozumienie przez niespecjalistę. Tak jak podstawowe teorie w innych naukach, stanowi system twierdzeń najlepiej wyjaśniający badane zjawisko, czyli między innymi zmienność i różnorodność organizmów żywych. Kluczowa w teorii naukowej jest zasada, że twierdzenia te są falsyfikowalne, to znaczy można je obalić, jeśli pojawią się fakty, które im zaprzeczają.

Spoiwo (s. 21)

Życie człowieka jest więc podobne do rzeki przede wszystkim ze względu na przemiany, jakie zachodzą w jego otoczeniu i w nim samym. Metafora rzeki ukazuje więc życie jako podążanie wzdłuż osi czasu linearnego, kiedy każda chwila przemija i staje się wspomnieniem. Znamienne słowa greckiego filozofa Heraklita: „Nikt nie może wejść dwa razy do tej samej rzeki” zdają się bardziej wskazywać w tym kontekście na tego, który nad tą rzeką stoi i rozmyśla – na człowieka, niż na przedmiot jego rozmyślań – własności bytu. Nawiązywanie do Heraklita, choćby poprzez częste przywołanie jego imienia w wierszach o tematyce rzecznej, podnosi rangę owego symbolicznego motywu.

Rzeka życia (s. 39)